

गद्य विभाग

CHAPTER –1

चित्ताची एकाग्रता

- आचार्य विनोबा भावे

‘चित्ताची एकाग्रता’ या पाठात लेखक आचार्य विनोबा भावे यांनी जीवनाची परिमितता कशी साधावी या बद्दल माहीती सांगितली आहे. जीवनाची परिमितता म्हणजे माणसाचे नियमित आचरण. नियमित आचरणासाठी चित्ताची एकाग्रता हवी. मनाची ठेवण बदलल्याशिवाय चित्ताची एकाग्रता होत नाही. त्यासाठी व्यवहार शुध्द हवे. व्यवहार शुध्द करण्यासाठी रोजच्या दिवसाचे सारे कर्म पवित्र भावनेने केले पाहीजे. तरच आपल्या जिजनातील शेवटचा क्षण गोड होईल. अशाप्रकारे चित्ताची एकाग्रता साधुन माणसाने आपले जीवन सार्थक केले पाहीजे.

QUESTIONS

प्र.१ रिकाम्या जागी योग्य शब्द भरुन वाक्ये पुन्हा लिहा :

१ मनाची ठेवण बदलेल्याशिवाय नाही.

प्र.२. खालील प्रश्नाची उत्तरे प्रत्येकी पाच ते सहा ओळीत लिहा :

१ मन एकाग्र करण्यासाठी कोणत्या गोष्टींची गरज असते?

प्र.३. खालील प्रश्नाची उत्तरे प्रत्येकी एका वाक्यात लिहा :

१ भगवान कृष्णने कोणती गोष्ट महत्त्वाची मानली?

व्याकरण :

प्र.१. खाली दिलेल्या वाक्यांमधील अधोरेखित शब्द लिहा :

१ विचारांची चक्रे जोराने थांबविल्याशिवाय एकाग्रता कोणली ?

ANSWERS

प्र.१ रिकाम्या जागी योग्य शब्द भरुन वाक्ये पुन्हा लिहा :

१ मनाची ठेवण बदलेल्याशिवाय एकाग्रता नाही.

प्र.२. खालील प्रश्नाची उत्तरे प्रत्येकी पाच ते सहा ओळीत लिहा :

१. मन एकाग्र करण्यासाठी कोणत्या गोष्टीची गरज असते?

उत्तर :

‘चित्ताची एकाग्रता’ या लेखात, लेखक आचार्य विनोबा भावे यांनी जीवनाची परिमितता कशी साधावी या बद्दल माहिती सांगितली आहे. मन एकाग्र करण्यासाठी आपले मन आत्म्यात विलिन झाले पाहिजे. आपल्या आत्म्याची ज्ञानशक्ती हा आपला अमूल्य ठेवा आहे. तो इतर विषयांचे विचार व चिंतन करण्यात खर्च करू नये. मनात काहीही वाईट विचार चिंतु नयेत, यासाठी आपल्या मनाची ठेवण शुध्द हवी. त्यासाठी दुसऱ्याच्या आचरणातील दोष न बघता, आपण आपले आचरण व व्यवहार शुध्द करावे. जीवनातील सर्व क्रिया नियमित असाव्यात व आपले जीवन परिमित असावे.

प्र.३) खालील प्रश्नाची उत्तरे प्रत्येकी एका वाक्यात लिहा :

१. भगवान कृष्णने कोणती गोष्ट महत्त्वाची मानली?

उत्तर :

भगवान कृष्णने “आपले मन आत्म्यात गुंतवुन दुसरे काहीच चिंतु नये” ही गोष्ट महत्त्वाची मानली आहे.

व्याकरण

<u>पुल्लिंग</u>	<u>स्त्रीलिंग</u>
१. चित्रकार	चित्रकर्ती
२. लेखक	लेखिका
३. वडील	आई
४. मुलगा	मुलगी

प्र. वाक्य शुद्ध करा :

१. त्यांची मूद्रा नेहमि शांत असे.

उत्तर:

त्यांची मुद्रा नेहमी शांत असे.

२. पेण, श्याही काय लागेल ते ग्यायचि.

उत्तर:

पेन, शाई काय लागेल ते घ्यायची.